

Bogen er velskrevet og dispositionen prisværdigt systematisk. Den er fuld af talmæssige oplysninger om og oversigter over de 10 virksomheders forhold. Det er klart, at man på så få sider hverken kan belyse alle problemer eller de udvalgte tilbunds. I og for sig bringer bogen heller ikke noget nyt. Ofte er den kun rent konstaterende, og man kunne ønske sig at høre lidt nærmere om de overvejelser og erfaringer, som har fået virksomhederne til netop at vælge den eller den form i de enkelte tilfælde.

Bogens betydning må ses i, at den tager et af rationaliseringens vigtigste områder — og samtidig ofte et af de mest upåagtede — op til empirisk behandling og herfra diskuterer problemerne. Som introduktion og tankevækker er det en god lille bog.

T. W. Rasmussen.

Theodore Lang, Walter B. McFarland & Michael Schiff: Cost Accounting. The Ronald Press Company, New York. 1953. 741 sider. \$6,00.

Denne lærebog i internt regnskabsvæsen fortjener en del mere opmærksomhed, end man i almindelighed kan overkomme at vie hver enkelt bog i den syndflod af regnskabslitteratur, som de amerikanske forlag har åbnet sluserne for i tiden efter den anden verdenskrig.

I det mindste skulle den ene af bogens 3 forfattere kunne vække opmærksomheden: Theodore Lang. Lang er professor ved New York University samt Chartered Public Accountant (statsautoriseret revisor). Han har været vice-præsident for den amerikanske sammenslutning for internt regnskabsvæsen (N.A.C.A.); men bedst kendt er han dog som redaktør af den store »Cost Accountants' Handbook«. De to andre forfattere, Walter B. McFarland og Michael Schiff har også en betydelig regnskabs- og anden erhvervsøkonomisk produktion bag sig.

Ved en nærmere gennemgang af bogen viser det sig hurtigt, at ens forventninger ikke bliver gjort til skamme. Bogen er veldisponeret og skrevet i klart og tydeligt sprog; men først og fremmest har forfatterne bestræbt sig på at præsentere deres emne i en større sammenhæng. Disse bestræbelser må siges at være blevet kronet med held, og selvom visse afsnit derved er kommet til at virke noget påklitrede, må de siges at betegne en ny og glædelig tendens i regnskabslitteraturen.

Et af de nye bogs fortrin er, at forfatterne benytter enhver lejlighed til at understrege, at regnskabsvæsenet ikke har nogen berettigelse i sig selv, men kun som et redskab i ledelsens hånd til støtte for dens dispositioner. Det interne regnskabsvæsen skal med andre ord være orienteret udelukkende mod ledelsens behov. Man går endog så langt som at hævde, at regnskabschefen skal antcipere ledelsens behov for regnskabsoplysninger ved bestandig at tage initiativet til rapportering af data, som ledelsen har — og især vil få — brug for i sit arbejde.

I det hele taget lægger forfatterne uhyre vægt på en hurtig, effektiv rapportering; der siges således på side 465 om rapporterne: »They represent the finished product of the accountant and no matter what his technical skill, his value to the business is measured by the usefulness of the reports«. I denne belysning bliver driftsbogholderen en af ledelsens

Bogen er velskrevet og dispositionen prisværdigt systematisk. Den er fuld af talmæssige oplysninger om og oversigter over de 10 virksomheders forhold. Det er klart, at man på så få sider hverken kan belyse alle problemer eller de udvalgte tilbunds. I og for sig bringer bogen heller ikke noget nyt. Ofte er den kun rent konstaterende, og man kunne ønske sig at høre lidt nærmere om de overvejelser og erfaringer, som har fået virksomhederne til netop at vælge den eller den form i de enkelte tilfælde.

Bogens betydning må ses i, at den tager et af rationaliseringens vigtigste områder — og samtidig ofte et af de mest upåagtede — op til empirisk behandling og herfra diskuterer problemerne. Som introduktion og tankevækker er det en god lille bog.

T. W. Rasmussen.

Theodore Lang, Walter B. McFarland & Michael Schiff: Cost Accounting. The Ronald Press Company, New York. 1953. 741 sider. \$6,00.

Denne lærebog i internt regnskabsvæsen fortjener en del mere opmærksomhed, end man i almindelighed kan overkomme at vie hver enkelt bog i den syndflod af regnskabslitteratur, som de amerikanske forlag har åbnet sluserne for i tiden efter den anden verdenskrig.

I det mindste skulle den ene af bogens 3 forfattere kunne vække opmærksomheden: Theodore Lang. Lang er professor ved New York University samt Chartered Public Accountant (statsautoriseret revisor). Han har været vice-præsident for den amerikanske sammenslutning for internt regnskabsvæsen (N.A.C.A.); men bedst kendt er han dog som redaktør af den store »Cost Accountants' Handbook«. De to andre forfattere, Walter B. McFarland og Michael Schiff har også en betydelig regnskabs- og anden erhvervsøkonomisk produktion bag sig.

Ved en nærmere gennemgang af bogen viser det sig hurtigt, at ens forventninger ikke bliver gjort til skamme. Bogen er veldisponeret og skrevet i klart og tydeligt sprog; men først og fremmest har forfatterne bestræbt sig på at præsentere deres emne i en større sammenhæng. Disse bestræbelser må siges at være blevet kronet med held, og selvom visse afsnit derved er kommet til at virke noget påklitrede, må de siges at betegne en ny og glædelig tendens i regnskabslitteraturen.

Et af de nye bogs fortrin er, at forfatterne benytter enhver lejlighed til at understrege, at regnskabsvæsenet ikke har nogen berettigelse i sig selv, men kun som et redskab i ledelsens hånd til støtte for dens dispositioner. Det interne regnskabsvæsen skal med andre ord være orienteret udelukkende mod ledelsens behov. Man går endog så langt som at hævde, at regnskabschefen skal antcipere ledelsens behov for regnskabsoplysninger ved bestandig at tage initiativet til rapportering af data, som ledelsen har — og især vil få — brug for i sit arbejde.

I det hele taget lægger forfatterne uhyre vægt på en hurtig, effektiv rapportering; der siges således på side 465 om rapporterne: »They represent the finished product of the accountant and no matter what his technical skill, his value to the business is measured by the usefulness of the reports«. I denne belysning bliver driftsbogholderen en af ledelsens

vigtigste stabsofficerer, der bestandig gennem en effektiv rapportering holder ledelsen underrettet om udviklingen fra dag til dag samt om sådanne tendenser i den økonomiske situation, der i fremtiden kan tænkes at øve indflydelse på virksomhedens økonomi. Det er denne bestræbelse for effektivisering af driftsbogholderiets funktioner, der må hilses som en afgørende forbedring i denne bog.

Det er især i kapitlerne 23 og 25, at driftsbogholderiets rapporteringsfunktion behandles, mens kapitlerne 26 og 27 beskæftiger sig med regnskabsvæsnets brug ved ledelsens overskudsplanlægning og forretningspolitiske afgørelser, hvorunder specielt bidragsmetoden og den for tiden så stærkt debatterede break-even-analyse er omtalt. Som en mangel ved bogen kan i denne forbindelse peges på, at forfatterne ikke under den meget udførlige behandling af standardomkostningskontrollen gør opmærksom på, at denne udmærket kan gennemføres under tillem্পning af bidragsmetoden, idet forkalkulerne kan opspaltes i en fast og en variabel del, ligesom den videre behandling af omkostningerne sker under denne opdeling.

Bogens opbygning er iøvrigt klar og overskuelig såvel i helheden som inden for de enkelte afsnit. Ved først at give en oversigt i de første kapitler over hele stoffet, inden detaljerne behandles, sikrer forfatterne sig, at læserne ikke mister overblikket undervejs gennem bogen. Ydermere foretages hyppigt tilbageblik over de behandlede emner, så at fremstillingen skrider logisk frem skridt for skridt. Forfatterne tager deres udgangspunkt i en kort redegørelse for forretningsbogføringens emnekreds og går derfra over i driftsbogføringens problemer for at ende ud i ledelsens disponering baseret på regnskabstallene. De 27 kapitler falder i fire naturlige dele: 1) Grundlæggende indføring i det interne regnskabsvæsen (kap. 1—6); 2) regnskabet med forskellige omkostningsarter (kap. 7—13); 3) det interne regnskabs udformning (kap. 14—20) og 4) det interne regnskabsvæsnets øvrige funktioner (budgettering, rapportering, overskudsplanlægning etc.) (kap. 21—27). I denne sidste del findes endvidere to fyldige kapitler om salgsomkostningernes regnskabsmæssige behandling.

Bogen er særdeles velegnet til undervisning i forelæsninger og studiekredse, idet den indeholder forskellige pædagogiske hjælpemidler. Således afsluttes hvert af de 27 kapitler med en række spørgsmål inden for det netop behandlede emne; disse korte spørgsmål kan besvares og diskuteres på basis af fremstillingen i det pågældende kapitel. Endvidere afsluttes bogen med et afsnit på 125 sider, der indeholder kortere eller længere praktiske opgaver, som er opdelt i grupper svarende til hvert af bogens kapitler. Ved løsnin-gen af disse opgaver får læseren en udmærket lejlighed til ved eget arbejde med problemerne at tilegne sig stoffet.

Endelig bør det fremhæves, at bogen gennem det righoldige stikordsregister udmærket kan anvendes af praktisk arbejdende regnskabsfolk, der søger løsning på et konkret problem.

Flemming J. Jensen.